

Szeretni az embereket

Husz Gabriella gyógyszerész-hallgató. Utolsó félévét végzi; érthető, hogy az egyetemi évekről olykor már múlt időben, összegző, értékelő hangszíval beszél. Természetesen, ilyenkor már a munkalehetőségek érdeklik a hallgatókat. Most mégis a „kezdetről” írogatom:

— Mikor döntötted el, hogy gyógyszerész leszel?

— Kémia tagozatos gimnáziumi osztályba jártam Szentesen. Szerettem a biológiát is, második évtől kezdve már készültem a felvételre. Persze arról a világról, amit az egyetem jelent akkor még nem sokat tudtam. Rá kellett jönnöm: többről van szó annál, hogy eddig ott tanultam, most meg itt.

— Jól sikerült az „átállás”?

— Ha most kezdeném, jobban kihasználnám az első évet. Az egyetemi klubokban, s a városban is sok lehetőség van arra, hogy az ember órákon kívül is képezze magát. Ezekkel a lehetőségekkel elsőként nem nagyon éltem, pedig ma már tudom: akkor lett volna legtöbb idő rá.

— Az évfolyam kultúrfelelőse vagy, a többiek érdeklődését is lemerítheted. Milyen tapasztalataid vannak?

— Az érdeklődés megvan, de a lehetőségeket nem mindig használjuk ki. Persze az este hét óráig tartó gyakorlatok után, ebben a fáradtságnak is része van. Ettől függetlenül úgy érzem, bármikor lehet rájuk számítani.

— Milyen viszonyban vagy az évfolyamtársakkal?

— „Kinevezett” barátaim nincsenek. Jó kapcsolatra töreksem mindenkiel.

— A szakmából mi érdekel legjobban?

— Diákkorban gyógyszerhatással foglalkoztam, szerintem ez a szakma alapja. Amikor elkezdtem, szinte fogalmam sem volt, mi az, de érdekelt. Később, amikor közelebbről megismertem, rájöttem, hogy jól választottam. Elsősorban a kísérletek vonzanak. Az, hogy az ember a munkája eredményét azonnal lemerítheti.

— A gyógyszerészetről alkotott elképzelésed változott közben?

— Ez természetes. Mielőtt idejöttem, az egyetemet is, a szakmát is inkább hallomásból ismertem. Igazán ez alatt a néhány év alatt szerettem meg, s nemcsak

én voltam így vele. Sokat jelentettek a nyári gyakorlatok, sokan először dolgoztunk „patikában”.

— Benyomásaid az egyetemről?

— Fárasztó volt, de ezután sem lesz könnyebb. Tulajdonképpen ugyanazt csináljuk később is, de a felelősség sokkal nagyobb. Itt még lehet lazítani, a munkahelyen a legkisebb mulasztásnak, tévedésnek is komoly következményei lehetnek.

— Mit kaptatok a folytatáshoz?

— Megkaptunk szinte mindent. Az egyetemen nemcsak a tananyagot, a fegyelmet is megkövetelték, s igyekeztek fölébresztetni a hallgatókban a felelősség-tudatot is. Úgy érzem, magas szintű, a gyakorlati igényeknek megfelelő képzést kaptunk.

— Milyen tulajdonságokkal jellemelnéd a jó gyógyszerészt?

— Figyelem, pontosság. És a legfontosabb: szeretni kell az embereket.

— Miért épp ezt emeltek ki?

— Más, ha az ember nemcsak „kidobálja” a gyógyszert, hanem néhány kedves szava, tanácsa is van. Persze ez a terheléstől is függ, de ha valaki nem szereti a munkáját, s azokat, akikért csinálja, akkor a tévedésekre, melléfogásokra is nagyobb az esély.

— Terveid?

— Dunaújvárosban szeretnék dolgozni, idővel szakosodni, esetleg doktorálni. Erről még korai beszélni. Egyelőre szeretnék túl lenni a következő vizsgaidőszakon, meg az államvizsgán.

F. Gy.

Szeged Ifjúsági Háza

Nem tudni, ki várja jobban az átadás pillanatát — az Ifjúsági Ház vezetősége, vagy a „jogos tulajdonos”, a város ifjúsága. A türelmetlenség mindkét részről érthető, hisz a vezetőség új eszközöket és új lehetőségeket kapott az igények kielégítésére, az ifjúság pedig új fórumot. Olyan közös fórumot, ahol a különféle érdeklődési körű és műveltségű fiatalok közösségre találhatnak, művelődhetnek, igényesen szórakozhatnak. E ház feladata lesz tehát módot adni a fiataloknak arra, hogy az önművelődéstől eljussanak a közösségi művelődés magasabb fokára. E folyamat eredményessé tételéhez azonban az általános közművelődési gyakorlatnál jóval több és szélesebb körű lehetőséget kell biztosítani.

Nyitott tér

Az új lehetőségrendszerekről, az új közművelődési egység tevékenységi kereteiről és munkamódszereiről kérdeztük Goldschmied József igazgatót és helyettesét, Kalocsai Katalint.

— Milyen célkitűzéssel üzemel majd az Ifjúsági Ház?

— Elsősorban a ház „nyitottságát” szeretnénk megvalósítani, vagyis a fiatalok alkotó tevékenységének tömeges kibontakoztatását. — mondja Goldschmied József. — Azt szeretnénk elérni, hogy bármely szegedi fiatal érdeklődésének megfelelően választhasson a rendelkezésére álló lehetőségekből. A „nyitott ház” elvének megvalósítására 1976. óta folytak kísérletek hazánkban. Ezt az elvet és gyakorlatot igyekszünk mi a saját adottságaink szerint megvalósítani. Ennek megfelelően választottuk meg tevékenységi formáinkat is, tehát a nyitott tér elvét alkalmazzuk, valamint kiscsoportos foglalkozásokat és alkotó műhelyeket üzemeltetünk.

— Nyitott tér? Mit takar ez a fogalom?

— A látogatókat az előcsarnokban az „információs tér” fogadja. A falakon elhelyezett táblók, táblák, plakátok egyrészt a ház tevékenységére, másrészt a város kulturális rendezvényeire hívják fel a figyelmet. Az információs pultnál szolgálatot teljesítő népművelők pedig állandó tájékoztatást adnak a nyitott tér eszközeinek, dokumentációjának használatáról. Megtalálhatók lesznek itt a művelődési központok programjai, menetrendek, térképek. Itt működik az albérleti iroda, a könyv- és jegyárusítás, s havonta egy alkalommal a divat-, kozmetikai és lakberendezési szaktanácsadás is.

— A büfé és a „zsebongó” is a nyitott térben kapott helyet — szól közbe Kalocsai Katalin. — A zsebongóban ötvenféle folyóiratot helyeztünk el és a legkülönbözőbb társasjátékokat. Ehhez az egységhez tartozik még a „nyitott klub”, mely vitaköröknek, kiscsoportos foglalkozásoknak ad teret.

— A tájékoztatóban „agyszobáról, konténerszobákról” olvas-tam. Szokatlan meghatározások.

— A meghatározás valóban szokatlan, funkciójuk már kevés-

bé. Az „agyszoba” a szellemi kapcsolódást kereső fiataloknak biztosít körülbelül ötszáz diafilmet, hanglemezt, magnószalagot és kazettát, valamint nyolc fülhallgatót. A magnó azonban nemcsak meghallgatásra, hanem átjátszásra is használható. Szintén az agyszobában helyeztük el ezer kötetes házi könyvtárunkat, tervező asztalunkat s a biológiai konténer-t. De külön konténerszobáink is vannak.

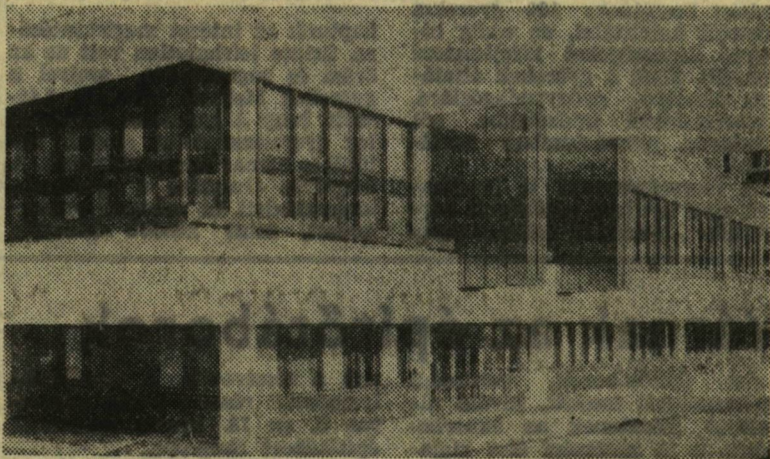
— Feladata?

— A manuális és a „zajos” szellemi tevékenységek számára biztosított helyet — válaszolja Goldschmied József — Itt találhatók a varró, a bőrműves, a makramé konténernek és mintatárak. Az elképzelésünk tehát az, hogy ha valakinek kedve támad varrni, szabni, esetleg bőrtárgyakat készíteni, az itt dolgozhasson. Nemcsak a munkaeszközöket helyeztük itt el, hanem a diavetítőket is, amelyek segítségével a munka egyes fázisait is láthatják az érdeklődők. Itt kapott helyet nyelvi laboratóriumunk. Nyelvi anyagunk érdekességei a héber a török és az arab nyelvek. A nyitott tér által nyílt lehetőségek végső célja, belsővé tenni a fiatalokban a közösségben való munkavégzés igényét.

Képzőművészeti, diaporáma klub, vitakör

— Milyen jellegűek a kiscsoportos foglalkozások?

— Népművészeti, manuális és általános jellegűek — feleli az igazgatóhelyettes. — Az Ifjúsági Színpad, a gyermek és az ifjúsági képzőművészeti, az amatőrfilmklub, a fotós diaporáma klub a művészetek iránt fogékony fiatalokat fogja egy csoportba. A

Az Ifjúsági Ház nyitás előtt pár nappal

manuális jellegű kiscsoportok munkája a lakáskultúrához kapcsolódik, ugyanakkor a fiatalok elcsigázhatják a különféle anyagok művészi megmunkálásának technikáját. A 8. osztályosok klubja, az ifjúgárda klub, a sportbarátok köre tartoznak az általános jellegű foglalkozásokhoz, csakúgy, mint az ifjúsági klub és az ifjúsági vitakör.

— Városi Ifjúsági Házban belül milyen funkciója lehet egy ifjúsági klubnak, vagy vitakörnek?

— Az ifjúsági klubot a ház főköszöntőjén kívánjuk működtetni. Itt találkoznak egymással a kiscsoportok tagjai. Megismerkednek egymás munkájával, elképzeléseivel, baráti kapcsolatot alakíthatnak ki. Végül soron ez a klub nagy mértékben elősegítheti, hogy a „nyitott Ház” minden szegedi és városkörnyéki fiatal számára alkotó otthonná váljon.

— Ifjúsági vitakörünk „Szerintem, szerintem, szerintem” címmel indítanánk. Hetenként egy alkalommal, előre kiadott témakörökből, meghívott előadók — folytatja a Ház igazgatója. — Ezzel egy olyan fórumot kívánunk létrehozni, ahol az intézményünkben rendszeresen látogató, különböző élethelyzetű és műveltségű fiatalok véleményét mondhatnak a világ egészéről, vitatkozhatnak.

Munkásfiatalok és egyetemisták

— Hogyan kapcsolódnak egymáshoz a különböző tevékenységi formák?

— Az egyénileg — konténerszobákban — végezhető alkotó munkához ugyanolyan profilú kiscsoportos és műhelymunka társul. Ha például egy fiatal amatőrfilmes, vagy fotós bekapcsolódik a diaporáma, vagy a fotós klub munkájába, akkor emellett eljárhat a vasárnap délutánonkénti fotóművészek műhelyébe is. Így épülnek egymásra a házban belüli tevékenységi formák, így foglalja magába a nyitottság a fiatalok alkotói tevékenységét.

— Mikor vehetik birtokukba a fiatalok új „otthonukat”?

— Március 1-től már működik a Ház, az ünnepélyes megnyitás-

ra azonban előreláthatólag csak március 21-én kerül sor. Háznak társadalmi vetülete és népművelő kollégáink mind arra törekednek, hogy a városi és a megyei fiatalok igényeit maximálisan kielégítsék. Műsorterveztünk és rendezvényeinket úgy igyekszünk összeállítani, hogy abban mind a dolgozó, mind a tanuló fiatalok megtalálják a nekik leginkább megfelelő szórakozási lehetőségeket.

G. R.

Küldöttgyűlés a kollégiumban

Eredményes év beszámolóját hallgatók azok a küldöttek, akik résztvettek a József Attila kollégium küldöttgyűlésén. Mint az Oláh Béla kollégiumi titkár által elmondott beszámolóból kitűnt, a Bolyai kollégium kiürítése után keletkezett nehéz helyzetet sikerült most már szinte mindenki elégedettségére megoldani. A kollégiumban a három kar hallgatói laknak, tanulmányi eredményük igen jó, 4,08. Kulturális rendezvényeik közül meg kell említeni a nagyszerű találkozót, melyet Moldova György íróval rendeztek, vagy a hat előadásból álló filmsorozatot, melyen az utóbbi évek legsikeresebb filmalkotásait nézhették meg a kollégium lakói. Elismeréssel emlegették a politikai szakszeminariumot, melyet elsősorban joghallgatók látogattak. Testvérkapcsot-

latot tartanak fenn a Kossuth Zsuzsa Egészségügyi Szakközépiskolával, ahol kollégiumi lakói segítségét nyújtanak matematikából, biológiából, valamint állampolgári ismeretekből a Kossuth-soknak.

A sportélet bizony kívánnivalót hagyott maga után. Az okok között a teremgondot említették, de úgy tervezik, hogy rövidesen sikerül lebonyolítani a kollégiumi asztalitenisz és sakkbajnokságot.

A beszámolót követően többen mondták el véleményüket a kollégiumi életet érintő kérdésekről, majd az új vezetőség megválasztásával ért véget a küldöttgyűlés. A kollégiumi bizottság titkára ismét Oláh Béla lett.

E. A.

Tanulmányok Bolívia és Peru történetéről

A közelmúltban jelent meg az Acta Historica sorozatban a latin-amerikai tanulmányok tizedik kötete, mely Bolívia és Peru történetével foglalkozik spanyol nyelven.

Az első két tanulmány évfordulóra készült: 1975-ben mit jelent a bolíviai függetlenség 150 éve? Mennyire nem hozta meg a teljes függetlenséget 1825 — hiszen az addigi spanyol gyarmati berendezkedést fölvaltotta az angol, majd amerikai tőke uralma, az a gazdasági, politikai, társadalmi átstrukturálódás, amelynek végzetes hatásai ellen csak az antilimperialista harc következetes véghezvitele lehet az egyetlen eszköz.

„Az igazi felszabadítás még hátra van” — írja a kommunista párt illegális újságjában a szerző, akinek nevét titkolni kell. A másik bolíviai Abelardo Villalpando a hajdani mesés ezüstvárosról, Potosiról ír, annak 430 éves fennállása kapcsán. 1545-től bányásztak itt, de óriási mennyiségű ezüstként mégsem születhetett virágzó andesi gazdaság. Kimerült a nemesfémvagyon, a felhalmozott tőkét elszívta Európa. A város és Bolívia jelentősége újból az ön bányászattal nőtt meg, de itt is kísért a történelem; nagyszabású korszerűsíté-

sekre van szükség és a bányászok helyzetének javítására. Vigyázni kell, nehogy ez az ipari bázis a régi Potosi sorsára jusson, s elengedhetetlen az ipar diverzifikálása.

Mi a szerepe, sorsa az indián uralkodó osztálynak, a kurakáknak? Ezzel foglalkozott Anderle Adám docens, a varsói konferencián 1977-ben. Munkahipotézise szerint a kurakák társadalmi helyzetét vizsgálva írja, hogy a spanyol gyarmati rendszer kompromisszum eredménye, az indián uralkodó osztály és a spanyolok között.

A kurakák beépültek a gyarmati rendszerbe, ez a kapcsolat a XVIII. sz. második felére különböző tényezők hatására megbomlott, s ez a Tupac Amaru felkeléshez vezetett. Valahol e korszakban döntött el a perui nemzet a választást, hogy az indián uralkodó osztály likvidálásával az indián társadalom csonkává vált, s ennek kihatását a XIX. században láthatjuk. A fölkelés leverése az áruterlembe bekapcsolódott „korai kapitalista” vonásokkal rendelkező réteg bukását, azaz egy autokton ipar halálát is jelentette.

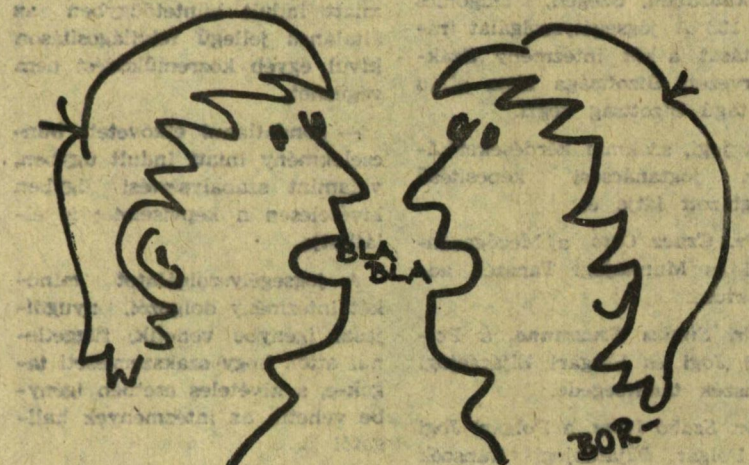
Gulyás András, a több regényéből nálunk is ismert J. M. Arguedas 1964-ben publikált re-

gényét vizsgálja. E regény fontos része Arguedas nemzeti tudatformáló munkájának. A kreol fajgyűlölő burzsoáz nemzettudat és az indián „sovinizmus” elvetésével az író a peruiságnak igazabb programot ad. A regény sejtett egy kiutat, mely Perut valóban egy nemzetévé élelné, ez körülbelül az 1968-as katonai kormányzat által megkezdett programra hasonlít.

A kötet nagyobbik felében Anderle Adám bőséges levéltári és sajtó anyagra támaszkodó tanulmányát olvashatjuk (Kommunizmus és apristák Peruban az 1930-as években). Az antilimperialista indíttatású, ma is működő reformista párt komoly károkat okozott a munkásmozgalomban, az antilimperialista egységfront lehetetlenné tételével. Mikor a perui uralkodó osztály konszolidálta hatalmát 1933–34 körül, egyaránt illegálitásban kényszerítette az antikommunista politizáló APRA-t, valamint az osztályosztály elleni álláspontjától későn ebrező kommuniztákat.

Az öt tanulmány tartalmához méltó szén kiállításban jelent meg, sokat jelent a magyar, s remélhetőleg még többet a latin-amerikai kutatóknak.

PETZ GYÖRGY

Eszmeccsere